

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Avgust 2012.godine

Mjesečna inflacija u avgustu iznosila +0,4%, dok je godišnja bila na nivou od +4,0%

Mjesečna inflacija u avgustu, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je +0,4%, dok je godišnja iznosila +4,0%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena električne energije, goriva i maziva, usluga ishrane i lične njege.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je grupama: Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+3,2%); Prevoz (+2,2%); Hoteli i restorani (+0,5%); Ostali proizvodi i usluge (+0,2%); dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-1,0%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,5%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%); Zdravlje (-0,1%); Rekreacija i kultura (-0,1%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan, Komunikacije i Obrazovanje ostale su na nivou iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u avgustu zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (+11,1%); Hoteli i restorani (+11,0%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+10,6%); Komunikacije (+4,0%); Rekreacija i kultura (+3,8%); Hrana i bezalkoholna pića (+3,2%); Prevoz (+2,3%); Zdravlje (+1,1%); Ostali proizvodi i usluge (+0,1%); dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Odjeća i obuća (-0,3%), Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-0,2%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

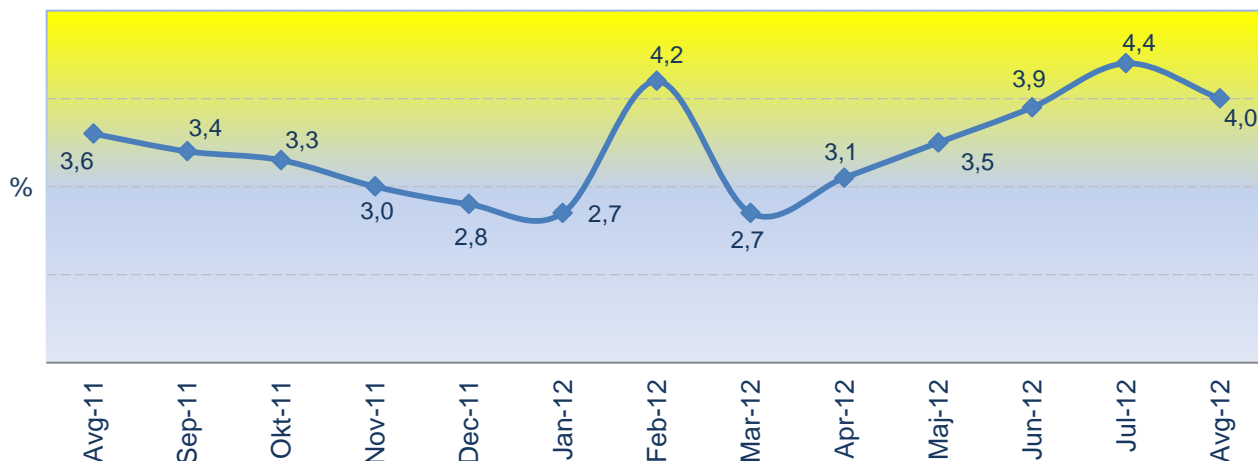

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

Naziv	Ponderi ‰	Avg 2012 Ø 2011	Avg 2012 Jul 2012	Avg 2012 Avg 2011	Jan-Avg 2012 Jan-Avg 2011
00 CPI - ukupno	1 000,0	4,6	0,4	4,0	3,7
01 Hrana i bezalkoholna pića	375,5	3,3	-0,5	3,2	3,0
02 Alkoholna pića i duvan	37,2	16,8	0,0	11,1	19,7
03 Odjeća i obuća	76,1	-1,1	-1,0	-0,3	-1,2
04 Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	128,7	12,5	3,2	10,6	9,2
05 Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	49,4	0,0	-0,1	-0,2	0,2
06 Zdravlje	28,0	3,2	-0,1	1,1	4,7
07 Prevoz	121,6	3,3	2,2	2,3	2,8
08 Komunikacije	55,8	4,4	0,0	4,0	1,6
09 Rekreacija i kultura	32,1	3,8	-0,1	3,8	1,4
10 Obrazovanje	21,8	-0,2	0,0	0,0	-0,3
11 Hoteli i restorani	29,6	11,7	0,5	11,0	3,6
12 Ostali proizvodi i usluge	44,2	-0,7	0,2	0,1	1,0

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), avgust 2012.

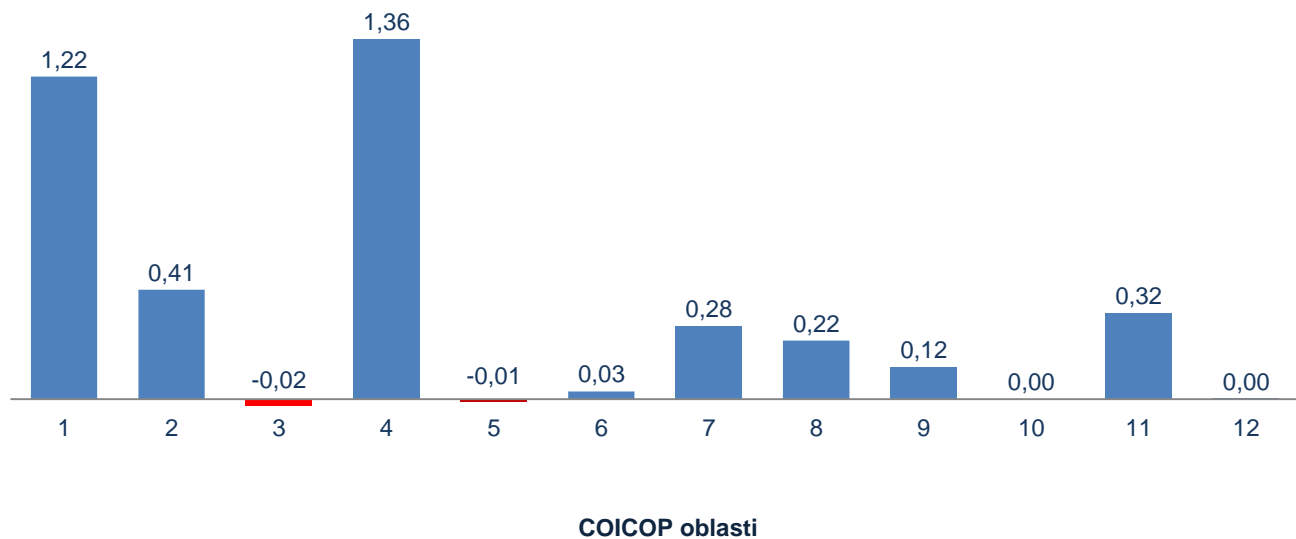

Tabela 2. Stope inflacije prikazane preko oblasti, grupa mjerene CPI-om, u %

COICOP /HICP	Naziv	Ponderi %	Avg 2012 Ø 2011	Avg 2012 Jul 2012	Avg 2012 Avg 2011	Jan-Avg 2012 Jan-Avg 2011
00	CPI - ukupno	1 000,0	4,6	0,4	4,0	3,7
01	HRANA I BEZALKOHOLNA PIĆA	375,5	3,3	-0,5	3,2	3,0
011	Hrana	354,6	3,0	-0,5	2,9	2,9
012	Bezalkoholna pića	20,9	7,9	0,1	8,5	5,0
02	ALKOHOLNA PIĆA I DUVAN	37,2	16,8	0,0	11,1	19,7
021	Alkoholna pića	15,4	4,7	0,0	3,7	5,1
022	Duvan	21,8	25,4	0,0	16,5	30,4
03	ODJEĆA I OBUĆA	76,1	-1,1	-1,0	-0,3	-1,2
031	Odjeća	44,5	-0,6	-1,6	-0,1	-0,7
032	Obuća	31,6	-1,9	-0,1	-0,8	-1,9
04	STANOVANJE, VODA, STRUJA, GAS I DRUGA GORIVA	128,7	12,5	3,2	10,6	9,2
041	Stvarne rente	11,1	0,4	0,0	0,4	0,5
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-2,4	0,0	-1,9	-3,1
044	Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	13,9	18,2	0,0	0,0	31,4
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	14,0	4,4	14,7	8,0
05	POKUĆSTVO I RUTINSKO ODRŽAVANJE STANA	49,4	0,0	-0,1	-0,2	0,2
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	-0,8	0,0	0,2	-1,1
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	12,7	0,0	10,9	11,0
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	-0,5	-0,5	-0,5	-0,1
054	Staklarija, pribor za jelo i kućne potrebštine	1,9	1,1	0,0	0,9	1,4
055	Alati i razne potrebštine za kuću i vrt	1,6	4,9	2,2	1,9	2,9
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-1,8	-0,1	-2,4	-1,2
06	ZDRAVLJE	28,0	3,2	-0,1	1,1	4,7
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	3,5	-0,1	0,5	5,2
062	Nebolničke usluge	8,0	2,5	0,0	2,5	3,4
07	PREVOZ	121,6	3,3	2,2	2,3	2,8
071	Kupovina vozila	13,3	0,0	0,0	-0,1	0,0

072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	4,3	3,9	3,5	2,9
073	Usluge prevoza	40,0	2,5	0,0	0,8	3,6
08	KOMUNIKACIJE	55,8	4,4	0,0	4,0	1,6
081	Poštanske usluge	2,1	6,0	0,0	0,0	9,5
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	4,5	0,0	4,1	1,6
09	REKREACIJA I KULTURA	32,1	3,8	-0,1	3,8	1,4
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-7,2	-0,5	-6,6	-4,2
092	Ostala veća trajna dobra za rekreaciju i kulturu	0,3	0,9	0,0	0,7	0,6
093	Ostala rekreaciona oprema, cvijeće i kućni ljubimci	3,3	0,1	0,0	0,0	-0,2
094	Rekreacione i kulturne usluge	1,3	7,7	0,0	6,7	2,2
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	9,2	0,0	9,0	4,1
10	OBRAZOVANJE	21,8	-0,2	0,0	0,0	-0,3
10x	Predškolsko i osnovno obrazovanje, više i visoko obrazovanje	21,8	-0,2	0,0	0,0	-0,3
11	HOTELI I RESTORANI	29,6	11,7	0,5	11,0	3,6
111	Usluge ishrane	20,6	1,6	0,8	1,0	-0,3
112	Usluge smještaja	9,0	38,9	0,0	38,6	15,4
12	OSTALI PROIZVODI I USLUGE	44,2	-0,7	0,2	0,1	1,0
121	Lična njega	37,2	-0,3	0,3	0,5	1,1
123	Lični predmeti	3,2	-6,7	-1,2	-5,5	0,3
124	Socijalna zaštita	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
125	Osiguranje	0,6	3,9	0,0	5,4	5,7
126	Finansijske usluge	2,0	-0,7	0,0	-0,7	-0,5
127	Ostale usluge	0,2	-1,2	0,0	0,0	-1,7

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, avgust 2012.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	4,4	0,42
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	3,9	0,26
111	Usluge ishrane	20,6	0,8	0,02
121	Lična njega	37,2	0,3	0,01
<hr/>				
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-0,5	0,00
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	-0,5	-0,01
031	Odjeća	44,5	-1,6	-0,07
011	Hrana	354,6	-0,5	-0,19

Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, avgust 2012.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	14,7	1,39
011	Hrana	354,6	2,9	1,04
022	Duvan	21,8	16,5	0,36
112	Usluge smještaja	9,0	38,6	0,35
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	3,5	0,24
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	4,1	0,22
012	Bezalkoholna pića	20,9	8,5	0,18
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	9,0	0,17
021	Alkoholna pića	15,4	3,7	0,06
073	Transportne usluge	40,0	0,8	0,03
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	10,9	0,03
062	Nebolničke usluge	8,0	2,5	0,02
111	Usluge ishrane	20,6	1,0	0,02
121	Lična njega	37,2	0,5	0,02
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	0,5	0,01
094	Rekreacione i kulturne usluge	1,3	6,7	0,01
<hr/>				
031	Odjeća	44,5	-0,1	0,00
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	-0,5	-0,01
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-1,9	-0,02
123	Lični predmeti	3,2	-5,5	-0,02
032	Obuća	31,6	-0,8	-0,02
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-2,4	-0,04
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-6,6	-0,05

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009.godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5% ($10 \cdot 5\% = 0.5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06% ($12 \cdot 0.5\% = 0.06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org

